

PROGRAMY CERTYFIKACJI WYROBÓW
SEP – BBJ

PROGRAM CERTYFIKACJI ENEC

– Informator dla Klientów –

Warszawa, listopad 2015 r.

	Spis treści	2
1	Informacje ogólne	3
2	Ogólna prezentacja programu	3
3	Dokumenty związane	4
3.1	Normy	4
3.2	Dokumenty systemowe SEP – BBJ	4
3.3	Dokumenty systemowe grupy ENEC	4
4	Terminy i definicje	4
5	Proces certyfikacji	4
5.1	Założenia ogólne	4
5.2	Szczegółowy opis procesu certyfikacji	5
5.2.1	Wstępne kontakty z Klientem zainteresowanym certyfikacją	5
5.2.2	Złożenie wniosku o certyfikację	5
5.2.3	Przegląd wniosku i kompletności załączonej dokumentacji	6
5.2.4	Uzgodnienie warunków certyfikacji i zawarcie umowy licencyjnej	6
5.2.5	Ocena	6
5.2.6	Przegląd	7
5.2.7	Decyzja certyfikacyjna, zawarcie umowy licencyjnej i wydanie certyfikatu	8
5.2.8	Nadzór	8
5.2.9	Zmiany w certyfikacie/licencji	9
5.2.10	Ważność certyfikatu/licencji	9
5.2.11	Zawieszanie i ograniczanie certyfikatu/licencji	9
6	Załączniki	9

1 Informacje ogólne

Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Biuro Badawcze ds. Jakości (**SEP – BBJ**), jako Jednostka Certyfikująca Wyroby, jest akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji w odniesieniu do programów certyfikacji, których jest właścicielem oraz – na bazie podpisanych umów i okresowej, wzajemnej oceny – posiada uznania międzynarodowych organizacji europejskich ENEC, HAR i CCA, oraz ogólnoswiatowej IECEE, w programach, dla których są one właścicielami.

Właścicielem programu certyfikacji **ENEC** jest **SEP – BBJ** wspólnie z pozostałymi sygnatariuszami porozumienia **ENEC**¹.

Znak **ENEC** jest zastrzeżonym znakiem europejskiej certyfikacji niektórych wyrobów elektrycznych potwierdzającym, że wyroby nim oznaczane spełniają wymagania właściwych norm europejskich (EN), przyjętych w ramach porozumienia **ENEC**.

Certyfikat/licencja **ENEC** oznacza zgodność z normami europejskimi; wskazuje, że certyfikowany wyrób spełnia wszystkie wymagania odpowiedniej normy (przeszedł pomyślnie badanie typu). Wskazane jest, aby przeprowadzać badanie typu przed rozpoczęciem seryjnej produkcji.

Certyfikacja **ENEC** prowadzona jest przez organizacje certyfikujące – sygnatariuszy porozumienia **ENEC**. Sygnatariusze porozumienia **ENEC** uznają wyrób elektryczny noszący legalnie naniesiony znak **ENEC** przyznany przez inną jednostkę na równi ze znakiem **ENEC** przyznany przez siebie, bez żadnych dodatkowych warunków.

Wyroby objęte licencjami przyznanymi przez **SEP – BBJ**, zgodnie z porozumieniem **ENEC**, oznaczane są zastrzeżonym znakiem **ENEC** z wyróżnikiem liczbowym 28.

Niniejszy dokument zawiera szczegółowy opis procesu certyfikacji wyrobów w programie **ENEC**.

Niniejszy dokument jest integralnie związany z dokumentem DC 101 – Ogólne Warunki Badań i Certyfikacji Wyrobów Elektrycznych, w którym przedstawiono ogólne wymagania i zasady certyfikacji zgodności, odnoszące się do wszystkich programów certyfikacji prowadzonych przez **SEP – BBJ**.

2 Ogólna prezentacja programu

Program certyfikacji wyrobów **ENEC** jest programem typu 5 wg PN-EN ISO/IEC 17067.

Podstawę badań dla potrzeb certyfikacji w programie **ENEC** stanowią wymagania odpowiednich norm europejskich zawartych w krajowych normach PN-EN.

Certyfikacja w programie **ENEC** prowadzona jest przez **SEP – BBJ** wyłącznie dla wyrobów objętych aktualizowanym na bieżąco wykazem, zamieszczonym w dokumencie DC 105.

O certyfikat/licencję **ENEC** może ubiegać się producent z dowolnego kraju.

Producent wyrobów przedstawionych do certyfikacji w programie **ENEC** powinien posiadać:

- wyposażenie technologiczne umożliwiające stabilną produkcję;
- pełny zakres wyposażenia badawczego do wykonywania badań rutynowych według właściwych norm EN i/lub wytycznych porozumienia **ENEC**;
- wdrożony system zarządzania według ISO 9001 (niekoniecznie certyfikowany), obejmujący w szczególności produkcję certyfikowanego wyrobu.²

Posiadacz certyfikatu/licencji powinien przeprowadzać w zakresie określonym przez **SEP – BBJ**:

- a) badania rutynowe wyrobów w trakcie produkcji, i/lub
- b) okresowe badania na próbkach regularnie pobieranych z produkcji.

¹ Aktualnie czynnymi sygnatariuszami porozumienia **ENEC** są: ÖVE (Austria), SGS Belgium (Belgia), EZÚ (Republika Czeska), UL International Demko (Dania), SGS Fimko (Finlandia), LCIE (Francja), MIRTEC (Grecja), AENOR (Hiszpania), DEKRA Certification (Holandia), TÜV Rheinland LGA Products (Niemcy), TÜV SÜD (Niemcy), VDE (Niemcy), NEMKO (Norwegia), **SEP – BBJ** (Polska), PREDOM-OB (Polska), CERTIF (Portugalia), EVPU (Słowacja), SIQ (Słowenia), Electrosuisse (Szwajcaria), Intertek SEMKO (Szwecja), TSE (Turcja), TÜV Rheinland InterCert (Węgry), BSI (Wielka Brytania), Intertek Testing & Certification (Wielka Brytania) i IMQ (Włochy).

² W przypadku niecertyfikowanego systemu będzie on przedmiotem oceny przedstawiciela **SEP – BBJ**.

Stosowne zapisy z ww. badań powinny być przechowywane przez posiadacza certyfikatu/licencji i udostępniane **SEP – BBJ** do wglądu.

W okresie trwania ważności certyfikatu/licencji **ENEC** jego posiadacz powinien wykazać, że miejsce produkcji oraz kontroli wyrobów jest właściwie wyposażone i zarządzane, a przeprowadzane badania rutynowe i okresowe zapewniają powtarzalną produkcję wyrobów zgodnych z wyspecyfikowanymi wymaganiami. W tym celu ma on obowiązek umożliwić przedstawicielowi **SEP – BBJ** przeprowadzenie inspekcji fabrycznej w miejscu(-ach) produkcji.

W okresie trwania ważności certyfikatu/licencji **ENEC** jego posiadacz jest także zobowiązany do ponoszenia kosztów badań kontrolnych związanych z nadzorem prowadzonym przez **SEP – BBJ**.

Ponadto posiadacz certyfikatu/licencji powinien spełniać wymagania określone w DC 101, p. 3.15.

Niemniej ważnym obowiązkiem **Klienta** ubiegającego się o certyfikat **ENEC** jest terminowe wywiązywanie się z dotychczasowych zobowiązań finansowych względem **SEP – BBJ**.

3 Dokumenty związane

3.1 Normy

- PN-EN ISO/IEC 17065:2013-03 Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi;
- PN-EN ISO/IEC 17067:2014-01 Ocena zgodności – Podstawy certyfikacji wyrobów oraz wytyczne dotyczące programów certyfikacji wyrobów;
- PKN-ISO/IEC Guide 28:2006 Ocena zgodności – Wytyczne dotyczące systemu certyfikacji wyrobów przez stronę trzecią;
- PN-ISO/IEC 17030:2005 Ocena zgodności – Wymagania ogólne dotyczące znaków zgodności strony trzeciej.

3.2 Dokumenty systemowe **SEP – BBJ**³:

- DC 101 – Ogólne Warunki Badań i Certyfikacji Wyrobów Elektrycznych
- DC 101.0 – Programy certyfikacji wyrobów; Terminy i definicje
- DC 102 – Procedury kontroli i badań fabrycznych
- DC 103 – Zapewnienie spójności pomiarowej
- DC 104 – Zasady posługiwania się znakiem certyfikacji i powoływania certyfikacji wyrobu
- DC 105 – Wykaz wyrobów i norm dla programów certyfikacji wyrobów **SEP – BBJ**
- DC 106 – Wzory certyfikatów wydawanych przez **SEP – BBJ**

3.3 Najważniejsze dokumenty grupy **ENEC**⁴:

- PD ENEC 303 – Requirements for Manufacturers (wraz z załącznikami)
- PD ENEC 304 – Surveillance of the production by the Certification Body which issued the licence
- PD ENEC 308 – Evaluation of Factory Locations
- OD ENEC 324 – Product surveillance

4 Terminy i definicje

Zastosowane w niniejszym dokumencie terminy odpowiadają terminom zdefiniowanym w DC 101.0.

5 Proces certyfikacji

5.1 Założenia ogólne

Podstawowymi elementami procesu certyfikacji objętego niniejszym programem są:

- złożenie wniosku-zlecenia o certyfikację;
- przegląd wniosku-zlecenia i kompletności załączonej dokumentacji;
- uzgodnienie z **Klientem** warunków certyfikacji i zawarcie umowy licencyjnej;

³ Dostępne na stronie www.bbji.pl.

⁴ Dostępne na stronie www.enec.com; www.enecplus.com; www.har-cert.com; www.cca-cert.com; www.cig-cert.com.

- ocena, w tym:
 - ocena wyrobu na podstawie badań typu według aktualnej normy,
 - ocena warunków produkcji na podstawie przeprowadzonej inspekcji fabrycznej;
- przegląd wyników oceny;
- decyzja certyfikacyjna;
- wydanie certyfikatu/licencji lub odmowa jego wydania;
- nadzór obejmujący inspekcje fabryczne, badania kontrolne certyfikowanych wyrobów i kontrolę wywiązywania się posiadacza certyfikatu/licencji z umowy certyfikacyjnej;
- zawieszanie, cofanie, rozszerzanie lub ograniczanie certyfikatu/licencji.

5.2 Szczegółowy opis procesu certyfikacji

5.2.1 Wstępne kontakty z Klientem zainteresowanym certyfikacją

Po zwróceniu się **Klienta** zainteresowanego certyfikacją udostępnia się dokument DC 101 i, w miarę potrzeby, udziela szczegółowych informacji dotyczących:

- zakresu posiadanej akredytacji;
- szczegółowych procedur dla programu certyfikacji **ENEC**;
- dokumentów normatywnych dla określonych grup wyrobów w programie **ENEC**;
- cennika opłat za badania i certyfikację;
- wykazu jednostek certyfikujących, z którymi **SEP – BBJ** zawarło porozumienia w sprawie wzajemnego uznawania sprawozdań z badań i certyfikatów.

W przypadku **Klienta**, zgłaszającego się do **SEP – BBJ** po raz pierwszy, przekazuje się informację o możliwości pobrania w formie elektronicznej ze strony www.bbj.pl wymaganych formularzy i dokumentów o charakterze informacyjnym, wskazując jednocześnie, które z nich dotyczą określonego programu certyfikacji, lub – na życzenie – przesyła się je za pośrednictwem poczty e-mail.⁵

5.2.2 Złożenie wniosku o certyfikację

Klient zainteresowany certyfikacją **ENEC** składa do **SEP – BBJ** bezpośrednio lub pocztą (również elektroniczną⁶) wypełniony i prawomocnie poświadczony formularz wniosku-zlecenia dostępny na stronie www.bbj.pl. Do wniosku-zlecenia powinny być dołączone:

- dokumenty pozwalające na dokładną identyfikację wyrobu (w tym karty katalogowe i wykaz elementów i podzespołów zastosowanych w wyrobie, jak również dokumentację konstrukcyjną);
- instrukcje montażu, obsługi i konserwacji, jeżeli mają zastosowanie;
- certyfikat(-y) ISO 9001 dla wszystkich miejsc produkcji, jeżeli mają zastosowanie⁷;
- wypełniony i prawomocnie poświadczony formularz Kwestionariusza Posiadacza Certyfikatu (dokument PD CIG 022 Sekcja B.1);
- wypełniony i prawomocnie poświadczony formularz Kwestionariusza Producenta (dokument PD CIG 022 Sekcja B.2) dla wszystkich wymienionych we wniosku-zleceniu miejsc produkcji;
- wypełniony i prawomocnie poświadczony formularz Deklaracji Identyczności lub Oświadczenia Identyfikacyjnego, jeżeli do wniosku-zlecenia dołączone jest sprawozdanie z badań (Deklaracja Identyczności) lub w przypadku, gdy wniosek dotyczy przedłużenia lub modyfikacji posiadanego certyfikatu/licencji (Oświadczenie Identyfikacyjne);
- certyfikaty dotyczące podzespołów zastosowanych w wyrobie;
- rysunek zastrzeżonego znaku towarowego wytwórcy.

Wymienione wyżej formularze **SEP – BBJ** są do pobrania na stronie www.bbj.pl.

Wymaganym warunkiem podjęcia procesu certyfikacji jest w każdym przypadku złożenie ww. dokumentów oraz uzgodnienie z przedstawicielem **SEP – BBJ** ich przyjęcia.

⁵ **SEP – BBJ** nie wysyła **Klientom** drukowanych kopii dokumentów dostępnych w zapisie elektronicznym, z wyjątkiem dokumentów wymagających własnoręcznego podpisu.

⁶ W przypadku wniosku-zlecenia przesłanego w zapisie cyfrowym jego oryginał powinien być także przesłany zwykłą pocztą.

⁷ Jeżeli brak certyfikatu, należy do wniosku-zlecenia dołączyć księgę jakości.

5.2.3 Przegląd wniosku i kompletności załączonej dokumentacji

Upoważniony przedstawiciel **SEP – BBJ** dokonuje przeglądu wniosku sprawdzając prawidłowość jego wypełnienia, oraz kompletność i poprawność załączonej dokumentacji. Jeśli prawidłowość wypełnienia formularza wnioskowego i/lub załączona dokumentacja budzi zastrzeżenia, prosi on **Klienta** o wyjaśnienie zastrzeżeń i/lub dostarczenie brakujących informacji lub dokumentów wyznaczając odpowiedni termin realizacji. Niezłożenie przez Klienta wyjaśnień i/lub niedostarczenie brakujących informacji lub dokumentów w ustalonym terminie powoduje przerwanie procesu certyfikacji.

5.2.4 Uzgodnienie warunków certyfikacji i zawarcie umowy certyfikacyjnej

Dla wniosków przyjętych do realizacji przygotowywana jest oferta realizacji usługi certyfikacyjnej określająca program i podstawę certyfikacji, program i zakres badań wyrobu oraz pozostałe elementy procesu certyfikacji, jak np. ocenę raportów dostarczonych przez **Klienta** itp.

Podstawą do przygotowania oferty jest opracowany plan oceny, określający działania przewidziane do realizacji w ramach oceny, oraz kalkulacja cenowa. Oferta określa koszty powyższych działań i termin realizacji usługi.

Zaakceptowana przez **Klienta** oferta, łącznie z podpisanym na wniosku oświadczeniem o uznaniu i akceptacji technicznych, handlowych i prawnych warunków przedstawionych w dokumencie DC 101, stanowi umowę o świadczeniu usługi certyfikacyjnej.

W przypadku niniejszego programu certyfikacji nowym **Klientom**, łącznie z ofertą, wysyłana jest dodatkowo umowa licencyjna, dotycząca warunków stosowania znaku i warunków nadzoru. Zawarcie tej umowy jest warunkiem do wydania certyfikatu.

5.2.5 Ocena

W ramach niniejszego programu ocena obejmuje badanie wyrobu na zgodność z wymaganiami właściwego dokumentu normatywnego (patrz wykaz, o którym mowa w p. 2) i inspekcję miejsc(-a) produkcji tego wyrobu w celu weryfikacji, czy producent posiada odpowiedni system kontroli produkcji zapewniający powtarzalność i stabilny poziom jakości wyrobów.

Próbki wyrobów do badań dostarcza wnioskodawca na swój koszt.

5.2.5.1 Badania wyrobu

Badania wyrobu przeprowadzane są w pierwszej kolejności w akredytowanym laboratorium **SEP – BBJ**.

W szczególnych przypadkach **SEP – BBJ** korzysta z podwykonawstwa innych akredytowanych laboratoriów (członków EA) jak również z innych laboratoriów, z którymi ma zawarte stosowne umowy, po uprzednim przeprowadzeniu ich oceny na zgodność z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17025, w tym laboratoriów fabrycznych. W przypadku korzystania z podwykonawstwa, obowiązkowo uzyskiwana jest zgoda **Klienta**.

SEP – BBJ w procesie prowadzonej certyfikacji wykorzystuje również raporty z badań wydane przed realizacją usługi przez akredytowane krajowe laboratoria i raporty wydane przez sygnatariuszy porozumień wielostronnych IECEE CB-Scheme⁸ i/lub CCA⁹. W przypadku wykorzystywania certyfikatów CB, bazujących na normach IEC, konieczne jest, aby obok potwierdzenia spełniania wymagań tej normy było również wykazane spełnianie wymagań zawartych we wspólnych modyfikacjach europejskich. Zgodnie z zaleceniami powyższych organizacji okres uznawania certyfikatów CB i NTR¹⁰ (w ramach CCA) z raportami z badań wynosi 3 lata od daty ich wydania,

⁸ Program certyfikacji CB w ramach IECEE (program oceny zgodności wyrobów elektrycznych i ich komponentów na podstawie norm IEC).

⁹ CCA (CENELEC Certification Agreement) – porozumienie europejskich jednostek certyfikujących w sprawie harmonizacji procedur i wzajemnego uznawania certyfikacji wyrobów elektrycznych i ich komponentów przeprowadzanej przez nie na podstawie norm EN

¹⁰ NTR – Notification of Test Results (Powiadomienie o Wynikach Badania)

jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od daty ‘dow’¹¹ określonej dla normy wykorzystywanej w badaniach. Zwraca się uwagę, że w każdym przypadku wykorzystywania w procesie certyfikacji raportów z badań wydanych przed realizacją wniosku, w jego dokumentacji powinna znajdować się Deklaracja Identyczności lub Oświadczenie Identyfikacyjne, o których mowa w p. 5.2.2.

Próbki do badań certyfikacyjnych powinny być reprezentatywne dla grupy wyrobów zgłoszonych do certyfikacji i powinny być wykonane przy użyciu tych samych metod i narzędzi, które będą używane w procesie bieżącej produkcji.

SEP – BBJ w ramach programu certyfikacji **ENEC** wykorzystuje także raporty z badań wykonywanych pod jego nadzorem w laboratoriach producenta certyfikowanych wyrobów. Laboratoria takie muszą spełniać wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025. Szczegółowe warunki uznania tych raportów są przedmiotem odrębnych uzgodnień. Tego typu laboratoria muszą spełnić także szereg dodatkowych warunków i być poddawane są okresowej (raz w roku) ocenie przez **SEP – BBJ**.

5.2.5.2 Inspekcja fabryczna

SEP – BBJ przeprowadza w miejscu(-ach) produkcji wyrobów inspekcje w celu weryfikacji, czy producent posiada odpowiedni system kontroli produkcji zapewniający powtarzalność i stabilny poziom jakości wyrobów. Inspekcje te przeprowadzane są przed wydaniem certyfikatu/licencji (inspekcje przedlicencyjne).

SEP – BBJ może uznać w ramach oceny przedlicencyjnej wyniki inspekcji wykonanych uprzednio przez innych członków porozumienia **ENEC** i ich autoryzowanych reprezentantów, zgodnie ze zharmonizowanymi wymaganiami, określonymi w dokumencie PD CIG 021¹².

Jego polskojęzyczna wersja udostępniana jest przez **SEP – BBJ** na życzenie **Klienta**. Na podobnych zasadach dostępny jest także dokument PD CIG 024 zawierający m.in. wytyczne dla posiadaczy certyfikatów/licencji i producentów.

Jako inspekcję przedlicencyjną **SEP – BBJ** może uznać również wyniki własnych inspekcji fabrycznych (przedlicencyjnych lub rutynowych) wykonanych uprzednio w danym miejscu produkcji, w ramach certyfikacji innych wyrobów tej samej kategorii.

Jednym z warunków uzyskania pozytywnego wyniku inspekcji jest prowadzenie i przechowywanie przez producenta lub posiadacza certyfikatu/licencji zapisów dokumentujących:

- reklamacje odbiorców dotyczące certyfikowanych wyrobów;
- działania korygujące podejmowane w następstwie reklamacji.

Aparatura pomiarowo-badawcza stosowana przez posiadacza certyfikatu/licencji do badań rutynowych powinna być okresowo wzorcowana (zaleca się raz w roku) zależnie od częstości stosowania i rezultatów poprzednich wzorcowań. Wzorcowanie powinno być przeprowadzone z zachowaniem spójności z państwowymi wzorcami miar. Szczegółowe wytyczne zawarte są w dokumencie DC 103.

5.2.5.3 Postępowanie w przypadku wystąpienia niezgodności podczas oceny

W przypadku wystąpienia niezgodności podczas prowadzonej oceny – badania wyrobu lub inspekcji fabrycznej – **SEP – BBJ** informuje o tym fakcie **Klienta**.

Jeżeli **Klient** wyraża zainteresowanie kontynuowaniem procesu certyfikacji, **SEP – BBJ** dostarcza informacje odnoszące się do dodatkowej oceny w celu usunięcia niezgodności, przygotowując jednocześnie aneks do pierwotnej oferty. Po ich akceptacji przez **Klienta**, proces certyfikacji powtarza się w zakresie realizacji dodatkowych działań.

5.2.6 Przegląd

Przedstawiciel **SEP – BBJ**, niezaangażowany w dany proces oceny, dokonuje przeglądu dokumentacji zebranej w trakcie certyfikacji, w szczególności w odniesieniu do wykazania spełniania

¹¹ dow – termin wycofania zastąpionej normy

¹² Dokument ten dostępny jest publicznie na stronie www.cig-cet.com. Jego polskojęzyczna wersja udostępniana jest przez **SEP – BBJ** na życzenie **Klienta**. Na podobnych zasadach dostępne są także wymienione dalej inne dokumenty PD CIG.

lub nie wymagań wyspecyfikowanych we właściwym dokumencie normatywnym dotyczącym wyrobu, wymagań odnoszących się do warunków i kontroli produkcji, oraz pozostałych wymagań ujętych w niniejszym programie.

Przy potwierdzeniu pozyskania dowodów spełniania tych wymagań rekomendowany jest wniosek o wydanie certyfikatu/licencji.

W przypadku odmowy wydania certyfikatu/licencji przekazywana jest do **Klienta** informacja nt. stwierdzonych w procesie certyfikacji niezgodności i możliwości przeprowadzenia odpowiednich działań korygujących, dla ich usunięcia. Korekcje podlegają weryfikacji przez **SEP – BBJ**.

Powyższe działania mogą wymagać zawarcia aneksu do oferty w zakresie kosztów i terminu realizacji usługi.

5.2.7 Decyzja certyfikacyjna, zawarcie umowy licencyjnej i wydanie certyfikatu

Decyzja certyfikacyjna podejmowana jest na podstawie wyników przeglądu. Certyfikacja jest udzielana, jeżeli zgromadzone dowody potwierdzają spełnienie wszystkich wymagań określonych w niniejszym programie. W przypadku udzielenia certyfikacji wydawany jest bezzwłocznie certyfikat oraz licencja uprawniająca producenta do nanoszenia na objęte nią wyroby zastrzeżonego znaku **ENEC**.

Wzór certyfikatu **ENEC** przedstawiony jest w dokumencie DC 106.

Integralną częścią jest umowa licencyjna, którą **Klient** ma obowiązek podpisać przed przekazaniem mu certyfikatu oraz licencji.¹³

Certyfikat **ENEC**, wraz z licencją, wydawany jest bezterminowo.

Wzór certyfikatu ENEC przedstawiony jest w dokumencie DC 106.

Informacja o wydanym certyfikacie/licencji zostaje wpisana do Rejestru Wydanych Certyfikatów i jest dostępna na żądanie uprawnionych organów. Jednocześnie informacja ta podawana jest do wiadomości wszystkich pozostałych sygnatariuszy porozumienia **ENEC**.

Wzór znaku **ENEC** podany jest w załączniku 1 do umowy licencyjnej.

Producent, na podstawie wydanego certyfikatu, powinien nanosić znak **ENEC**:

- bezpośrednio na wyrobie, w sposób trwały;
- bezpośrednio na wyrobie stosując naklejkę ulegającą zniszczeniu podczas usuwania;
- umieszczając znak na najmniejszym opakowaniu indywidualnym, w którym wyrób jest dostarczany lub ewentualnie na najmniejszym opakowaniu zbiorczym, jeżeli nie są możliwe formy oznakowania podane wyżej.

Integralną częścią certyfikatu/licencji jest raport z badania wydany na specjalnym formularzu, ujednoliconym w programie **ENEC**, zwanym TRF (Test Report Form¹⁴).

Certyfikat/licencja **ENEC** i raport z badania wystawiane są wyłącznie w języku angielskim.

Certyfikat/licencja **ENEC** dotyczy tylko firmy, miejsca produkcji i wyrobów wymienionych w certyfikacie.

Zasady powoływania się na certyfikat i stosowania znaku określone są w dokumencie DC 104 dostępnym na stronie www.bbj.pl.

W przypadku niespełnienia wymagań certyfikacyjnych, **Klient** otrzymuje odmowę wydania certyfikatu/licencji wraz z uzasadnieniem.

¹³ Umowa licencyjna zawierana z danym **Klientem** przy okazji wydania pierwszego certyfikatu/licencji w programie **ENEC**. Dotyczy ona wszystkich kolejnych certyfikacji udzielanych temu samemu **Klientowi** w programie **ENEC**. Umowa wygasa wraz z ustaniem ważności ostatniego certyfikatu **ENEC** dla danego **Klienta**.

¹⁴ Formularz Raportu z Badań

5.2.8 Nadzór

W okresie ważności certyfikatu **SEP – BBJ** sprawuje nadzór w celu upewnienia się, że **Klient** wprowadza do obrotu wyroby spełniające wymagania dokumentów odniesienia będących podstawą certyfikacji i prawidłowo stosuje certyfikat.

Nadzór sprawowany jest poprzez:

- inspekcje fabryczne oceniające warunki produkcji certyfikowanych wyrobów;
- badania kontrolne na próbkach wyrobów pobranych podczas inspekcji i/lub zakupionych w handlu (liczność próbki określona jest w dokumencie OD ENEC 324);
- kontrolę realizacji warunków umowy certyfikacyjnej.

Działania w nadzorze będą wykonywane w odstępach 12-miesięcznych (± 2 mies.), o ile do **SEP – BBJ** nie wpłyną informacje o nieprawidłowościach związanych z certyfikowanymi wyrobami.

SEP – BBJ informuje posiadacza certyfikatu/licencji o przewidywanych kosztach badań kontrolnych przed ich przeprowadzeniem.

Rutynowe inspekcje fabryczne w miejscu(-ach) produkcji certyfikowanych wyrobów **SEP – BBJ** przeprowadza zgodnie z zasadami określonymi w dokumentach PD CIG 021÷024¹⁵.

W okresie ważności certyfikatu/licencji, a także przez kolejne 10 lat po upływie tego terminu, **SEP – BBJ** przechowuje zapisy będące podstawą certyfikacji i udostępnia je – na życzenie – wszystkim sygnatariuszom porozumienia **ENEC** oraz innym upoważnionym stronom.

W zakresie nadzoru nad realizacją warunków umowy certyfikacyjnej (w szczególności dotyczy to ustalonych w umowie licencyjnej zasad posługiwania się znakiem **ENEC) SEP – BBJ** przeprowadza okresową ocenę na podstawie informacji dostarczanych przez swoich przedstawicieli przeprowadzających inspekcje fabryczne, organy nadzoru rynku lub pochodzących z innych udokumentowanych źródeł.

Jeżeli w wyniku rutynowej inspekcji fabrycznej lub badań kontrolnych stwierdzono niespełnienie określonych wymagań, **SEP – BBJ** wyznacza termin na usunięcie niezgodności. W szczególnych przypadkach może zaistnieć konieczność przeprowadzenia dodatkowej inspekcji lub badań kontrolnych, mających na celu potwierdzenie usunięcia niezgodności.

W przypadku powtarzających się drobnych niezgodności, które nie zostały w ustalonym terminie usunięte, lub stwierdzenia poważnych niezgodności **SEP – BBJ** może podjąć decyzję o cofnięciu certyfikatu/licencji.

5.2.9 Zmiany w certyfikacie/licencji

Zmiany/modyfikacje certyfikatu/licencji następują na wniosek **Klienta** lub w wyniku działań prowadzonych przez **SEP – BBJ** w ramach nadzoru.

Rozszerzenie zakresu może dotyczyć dodatkowych typów lub modeli wyrobów spełniających te same wymagania jak wyroby objęte udzielonym certyfikatem/licencją, i/lub dodatkowych miejsc produkcji. W tych przypadkach **SEP – BBJ** ustala zakres działań związanych z rozszerzeniem certyfikatu/licencji. Działania te mogą obejmować badania typu dodatkowych wyrobów oraz przeprowadzenie inspekcji fabrycznej w miejscu produkcji (także w przypadku, gdy dodatkowe wyroby produkowane są w miejscu pierwotnie ocenianym).

Inne zmiany w certyfikacie/licencji mogą wynikać z drobnych zmian formalnych. Postępowanie w tych przypadkach omówione jest w dokumencie DC 101, p. 3.12.

5.2.10 Ważność certyfikatu/licencji

¹⁵ Patrz przypis ¹² (str. 7).

Ważność certyfikatu/licencji **ENEC** ustaje nie dłużej niż 6 miesięcy od przyjętej przez CENELEC¹⁶ daty ‘dow’¹⁷ dla którejś z norm stanowiących podstawę certyfikacji oraz w przypadku decyzji certyfikacyjnej o cofnięciu podjętej z inicjatywy **SEP – BBJ**.

Ważność certyfikatu/licencji ustaje także w przypadku zrzeczenia się jego przez posiadacza.

O utracie ważności certyfikatu/licencji **SEP – BBJ** powiadamia bezzwłocznie jego posiadacza, a także wszystkich pozostałych sygnatariuszy porozumienia **ENEC** oraz właściwy organ nadzoru rynku.

Wszyscy sygnatariusze porozumienia **ENEC** mają w takim przypadku prawo podjąć podobne kroki w stosunku do organów nadzoru rynku w swoich krajach.

5.2.11 Zawieszanie i ograniczanie certyfikatu/licencji

Zasady i warunki zawieszania i ograniczania certyfikatów/licencji są określone w dokumencie DC 101, p. 3.13.

Podjęcie przez **SEP – BBJ** decyzji o cofnięciu certyfikatu/licencji może także mieć miejsce w następujących okolicznościach:

- niespełnienie wymagań certyfikacyjnych potwierdzone wynikami działań przeprowadzanych w ramach nadzoru;
- niewywiązywania się przez posiadacza certyfikatu/licencji ze zobowiązań finansowych względem **SEP – BBJ**;
- przeniesienie dotychczasowego miejsca produkcji certyfikowanych wyrobów do nowej lokalizacji.

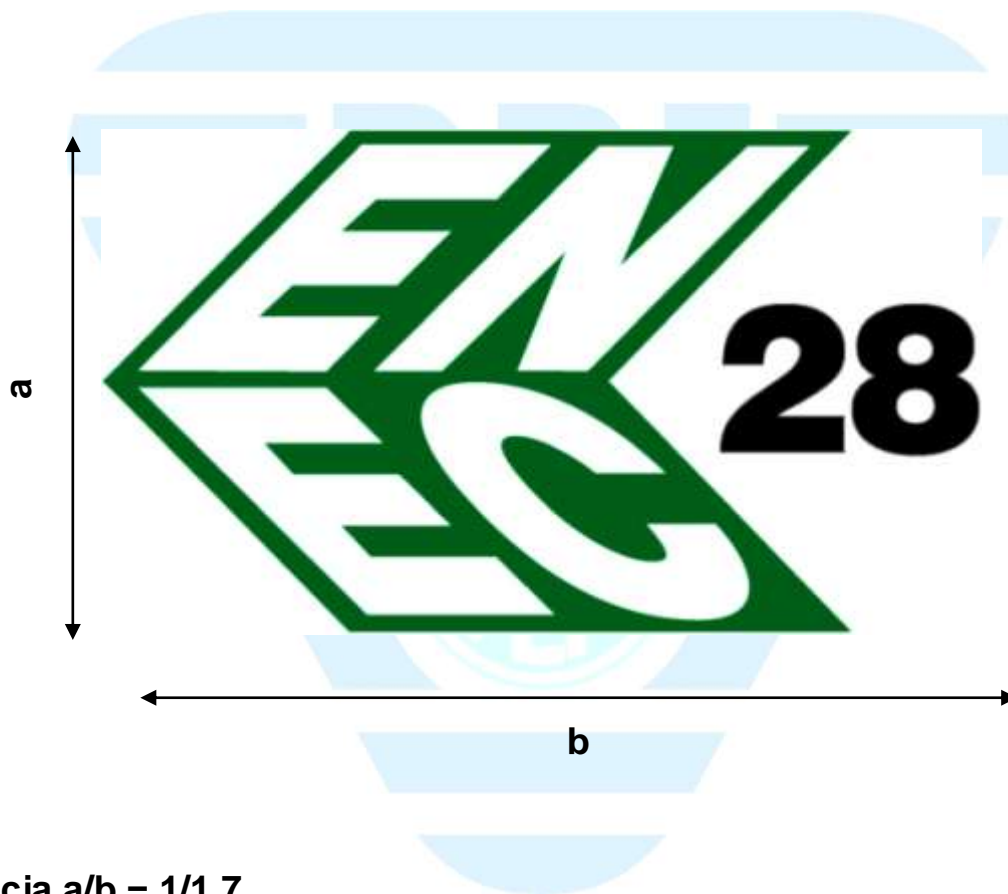
O zawieszeniu, ograniczeniu lub cofnięciu certyfikatu/licencji **SEP – BBJ** powiadamia bezzwłocznie jego posiadacza, a także wszystkich pozostałych sygnatariuszy porozumienia **ENEC**, sekretariat ETICS oraz właściwy organ nadzoru rynku.

Wszyscy sygnatariusze porozumienia **ENEC** mają w takim przypadku prawo podjąć podobne kroki w stosunku do organów nadzoru rynku w swoich krajach.

¹⁶ CENELEC – europejska organizacja prowadząca normalizację w zakresie wyrobów elektrycznych.

¹⁷ Patrz przypis ¹¹ (str. 7).

WZÓR GRAFICZNY ZNAKU ENEC
przypisanego do SEP – BBJ

Proporcja a/b = 1/1,7